

«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КМК «Явленка аудандық ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықтама

2024 жыл 22 мамыр

«Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022-2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 02 ақпандағы №802 Жарлығының негізінде, «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы 5- тармағының Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілудің үлгілік қағидаларына сәйкес, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің бұдан (әрі-Кәсіпорын)

«Явленка аудандық ауруханасы» КМК бойынша мемлекеттік басқару басқармасының 2024 жылғы 13 ақпандағы № 174 бұйрығы негізінде «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» мемлекеттік мекемесінің «Явленка аудандық ауруханасы» ШЖҚ коммуналдық мемлекеттік мекемесінің қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді (бұдан әрі - Кәсіпорын).

Талданатын кезең: 2023 жылдың 1 шілдесінен 2024 жылдың 30 сәунрне дейін.

- 1) Кәсіпорынның қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) Кәсіпорынның ұйымдастыруышылық-басқару қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Талдау үшін дереккөз ретінде ішкі жергілікті құжаттар – бұйрықтар, нұсқаулықтар, ережелер, жұмыс тәртібінің стандарттары және Кәсіпорынның басқа да ішкі құжаттары, қызметкерлердің жеке істері, заңды және жеке тұлғалардың өтініштері пайдаланылды.

Кәсіпорынның yavcrb.sko.kz сайтында Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Қызметкерлерді сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың фактілері немесе ықтимал бұзушылықтары хабардар ету тәртібі Мұдделер қақтығысын анықтау және реттеу жөніндегі саясат, Корпоративтік этика және мінезд-құлық кодексі, Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы Сыйбайлас жемқорлыққа тұрақты мінезд-құлықты қалыптастыруға арналған қоғамдық қатынастардың оқшаулаған саласында жұмыс істейтіндерге, сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік атмосферасына қол жеткізуге, сонда-ак

сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытылы анықтау және олардың теріс салдарының алдын алу үшін.

1. «СҚО әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КММ «Явленка аудандық ауруханасы» ШЖҚ КМК қызметіне қатысты нормативтік – құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Кәсіпорын өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституациясын, «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін басшылыққа алды. (бұдан әрі-Денсаулық туралы кодекс), Қазақстан Республикасының Еңбек Кодесі, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Зандары, «Мемлекеттік мұлік туралы», «Мемлекеттік сатып алу туралы» ұйымдастыру және өткізу туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 07 маусымдағы №110 бұйрығымен бекітілген тегін медициналық көмектің кепілдік шеңберінде медициналық бұйымдар мен мамандандырылған емдік өнімдеді, тергеу изоляторлары мен қылмыстық-атқару жүйесінің мекемелерінде ұсталатын адамдар үшін медициналық көмектің қосымша бюджет қаражаты есебінен және міндettі әлеуметтік медициналық сақтандыру, фармацевтикалық қызметтер жүйесінде», Кәсіпорын Жарғысымен, сондай-ақ ішкі нормативтік құжаттармен.

Кәсіпорын қызметінің мақсаты бекітілген халыққа қолжетімді және сапалы медициналық көмек көрсету, сонымен қатар алдын алу және стационарды алмастыратын көмекті дамыту және жетілдіру жолымен бекітілген халақтың денсаулығын жақсарту болып табылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішк талдау барысында Кәсіпорынның Жарғысы, Кәсіпорын мен оның құрылымдық бөлімшелерінің қызметін реттейтін құқықтық актілер іріктеліп талданады.

Кәсіпорында жүргізілген нормативтік құқықтық актілерді талдау нәтижелері бойынша лауазымды тұлғалардың өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауын жеңілдететін, жеке және занды тұлғалардың өз құқықтарын жүзеге асыруына кедергілер жасауға ықпал ететін нормалар анықталған жоқ.

«СҚО әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» КММ «Явленка аудандық ауруханасы» ШЖҚ КМК ұйымдастыру-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Кәсіпорынның штаттық саны 2024 жылғы 30 сәуіріндегі жағдай бойынша 451,5 штат бірлігін құрайды 342 – адам, бос лауазымдар саны – 18, жұмыстан босатылғандар – 47 адам, жұмысқа қабылданғандар – 38 адам, тәртіптік жауапкершілік – 33 қызметкер.

Талданып отырған кезеңде жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу түріндегі тәртіптік жаза қолданылған жоқ.

Медициналық қызметкерлерді белгіленген мерзімде кадрларды міндетті қайта даярлаудан және бекітілген арттырудан өтеді. Жаңадан қабылданатын қызметкерлермен жасалатын еңбек шарттарына 3 айға дейінгі сынақ мерзімі белгіленеді, ұзарту болған жоқ.

Бұрын сыйбайлар жемқорлықтар, қылмыстық әрекеттер жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау фактілері, қызметкерлер арасындағы жанжал фактілері тіркелмеген. Талданып отырған кезеңде кәсіпорын қызметкерлерін сыйбайлар жемқорлық құық бұзушылықтары үшін тарату фактілері жоқ.

Талданып отырған кезеңде даулы жағдайлар фактісі тіркелген жоқ. «Кәсіпорынның ұйымдастыру –басқару қызметінде сыйбайлар жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша мұдделер қақтығысы, жақын туыстары атқаратын лауазымға тікелей бағынысты бос лауазымға орналастыру кезінде аффилирену фактілері анықталған жоқ.

Кәсіпорынның бос лауазымдарына үміткерлерді іздестіру интернет-ресурста орналастыру арқылы жүзеге асырылады www.enbek.kz.

Талдау жүргізу кезеңінде көрсетілген интернет-ресурс бос лауазымдарының болуы түрғысынан қаралады.

Бұдан басқа қажет болған жағдайда Кәсіпорын басшылығы Кәспорынға медицина қызметкерлерін тарту және жұмысқа орналастыру мақсатында Қазақстанның басқа өнірлеріне өткізілетін бос орындар жәрмеңкесіне қатысады. Қызметкерлердің жеке істерін тексеру кезінде жақын туыстары атқаратын лауазымға тікелей бағынысты мемлекеттік лауазымға орналасу фактілері анықталған жоқ. Кәсіпорынның қызметкерлері ішкі құқықтық құжаттармен (нұсқаулармен, операциялық рәсімдер стандарттарымен және т.б.) таныстырылған.

Ұсынымдар: кадрлық кәсіпорын қызметкерлерінің біліктілік деңгейін арттыру бойынша тұрақты негізде еңбек заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердің нормаларын түсіндіру бойынша семинарлар өткізу.

3. Мемлекеттік сатып-алу бойынша сыйбайлар жемқорлық тәуекелдері қызметіндегі сыйбайлар жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Мемлекеттік сатып алу бекітілген жоспарға сәйкес веп-портал арқылы бәсекелестік тәсілдермен жүргізіледі. Мемлекеттік сатып алу жоспарында көрсетілген «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңына сәйкес жүзеге асыру тәсілін тандау. Өткізілген және өткізілген мемлекеттік сатып алу туралы барлық ақпарат мемлекеттік сатып алу веп-порталында қолжетімді және ашық Мемлекеттік сатып алуды өткізу мерзімдері сақталады, туарларды жеткізу жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету үшін көзделген мерзімдер «Мемлекеттік алу туралы» ҚР Заңының талаптарына сәйкес келеді. Әлеуетті өнім берушілер шеңберінен шектеу көзделмеген, ақша қаражатын онтайлы және тиімді жұмсау қағидаттары сақталады. Медициналық бұйымдар

мен дәрілік заттар да бәсекелестік тәсілдермен сатып алынады.

Ұсыныс: мемлекеттік сатып алушың ашықтығын және бухгалтерлік есепті тұрақты бақылауда ұстау, Қозамның веб-сайтында және мемлекеттік сатып алу порталында мемлекеттік сатып алу туралы ақпаратты бақылау (іске асыру мерзімі: тұрақты).

4. Мемлекеттік сатып алулардағы сыйбайлар жемқорлық тәуекелдері

Талданып отырған кезеңде кәсіпорын барлығы 153612 қызмет көрсетті, оның ішінде:

1. Дәрігердің қабылдауына жазылу – 11478;
2. Дәрігерді үйге шақыру – 164;
3. Еңбекке уақытша жарамсыздық парагын беру – 2378;
4. Уақытша еңбекке жарамсыздық (студент) туралы анықтама беру – 500;
5. Стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме беру – 2556;
6. Науқастарды стационарға жатқызуға жолдама беру 955;
7. Азаматтардың жекелеген санаттарын дәрілік заттармен, мамандандырылған дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету – 30962;
8. Алдын ала міндетті медициналық тексеруден өту – 805;
9. Көлік құралын басқаруға рұқсат беру туралы куәлік беру – 257;
10. Санаторлық-курорттық емделу қажеттілігі туралы қорытынды беру – 86;
11. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін медициналық үйымға қосымша – 947: Қағаз түрінде – 27;
12. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсететін медициналық үйимнан анықтама беру – 1413;
13. Медициналық жедел жәрдем шақыру-1116

Бұл қызметтер «Жеке тұлғаларды тіркеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 13 қарашадағы № ҚР ДСМ - 194/2020 бұйрығына сәйкес көрсетіледі.

Алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсететін денсаулық сақтау үйымдарына» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 «Еңбекке уақытша жарамсыздықты, сондай-ақ мүгедектікті сараптауды жүргізу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы. Еңбекке уақытша жарамсыздық парагын немесе анықтамасын беру, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № 27 бұйрығы. "Азаматтарды дәрілік заттармен қамтамасыз ету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № ҚР ДСМ-89 бұйрығы, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің бұйрығы. Қазақстан 2020 жылғы

21 желтоқсандағы № KR DSM-303/2020. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және ресми білім беру қагидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және ресми білім беру жөніндегі бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың білім беру нәтижелерін тану қагидаларын бекіту туралы қосымша және ресми білім беру»; Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы бұйрығы № KR DSM-308/2020 «Ағзаларды (ағзаның бөліктерін) және (немесе) тіндерді (тіндердің бөліктерін) қайтыс болғаннан кейін донорлыққа адамның өмір бойы еркін білдіру және бұл туралы жұбайына немесе біреуіне хабарлау қагидаларын бекіту туралы».

Анықталған сыйайлар жемқорлық тәуекелдері:

1. Мониторинг барысында 3 тегін рецепт беру фактісі анықталды диспансерлік есепте тұрмаған науқасқа тегін рецептер жазылған, науқасты тексермей тегін рецепт берілген. Нөмірленген рецепттер: 170426522, 170425972, 1696390827.

Ұсыныстар:

1. 1. Нормативтік құқықтық актілердің талаптарын қатаң сақтауга, денсаулық сақтау жүйесінде жұмыс істейтін, атап айтқанда: Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығы 2021 жылғы 5 тамыздағы № KR DSM -75 «Белгілі бір аурулары (жазғайлары) бар Қазақстан Республикасы азаматтарының жекелеген санаттарын тегін және (немесе) жеңілдетілген амбулаториялық қамтамасыз етуге арналған дәрілік заттардың және медициналық мақсаттағы ұйымдардың тізбесін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2020 жылғы 2 қазандығы № KR DSM-112/2020 бұйрығымен бекітілген 2. «Рецепттерді жазу, есепке алу және сақтау қагидалары» 7 тармазы. Директордың орынбасары м.а. алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету жөніндегі орынбасары Машанов Е.Е. жоғарыда атаплан нормативтік құқықтық актілердің орындалуына бақылауды күшетсін.

2. Мемлекеттік қызметтерді көрсеткен кезде материалдық сыйақы алуға ықтимал сыйайлар жемқорлық тәуекелдері, мысалы, еңбекке уақытша жарамсыздық парактарын, көлікті немесе қаруды басқаруға рұқсат беру, санаториялық-курорттық емделу қажеттілігі туралы анықтамаларды беру, және т.б.

1. Емхана меңгерушісі Каражигитова А.М. тұрақты қабылдау негізінде еңбекке жаралық парактарын берудің қолданылу мерзіміне, сондай-ақ ұзарту мерзімдерінің ұзақтығына талдау жүргізсін.

2. Бас экономист Л.А.Табачук емхана меңгерушісі Каражігітова А.М.мен бірге 073/y, 076/y, 072/y нысандарын беру бойынша DatiMed деректерін

емхана кассасына ақшалай қаражаттың тусу күндерімен ай сайын салыстырын.

3. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы курес туралы» Қазақстан Республикасының Заңын сақтау және сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін жауапкершілік туралы. Явленка аудандық ауруханасы қызметкерлерімен ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын күшейтілсін.

Қорытынды: кәсіпорынның сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің ішкі талдауы сыбайлас жемқорлықтың пайда болуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды азайту бойынша қабылданған шараларға қарамастан, үйімдастырушылық және басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар екенін көрсетті. Осыған байланысты кәсіпорын қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын сақтауын тұрақты бақылау арқылы мүмкіндігінше сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша қосымша шаралар қабылдау қажет. Ол үшін қарамағындағы қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды сақтауына жауапты басшы тұлғаларды анықтау қажет.

Члены Комиссии:

Директордың емдеу ісі жөніндегі орынбасары – С.З.Сатин

Емхана менгерушісі А.М.Қаражігітова

Бас есепші – Р.К.Шамшуменова

Сарапшы дәрігер – А.В.Кругленко

Бас медбике – Н.П.Лашевич

Комплаенс-маман – Қ.Е.Отынчиева

ШЖҚ КМК «Явленка аудандық ауруханасы»

директордың м.а.

Е.Р. Береснева

